

ПОЕТЕСА МОДЕРНОЇ ДОБИ

ДО 150-ти річчя
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ

І породила її мати – Україна!

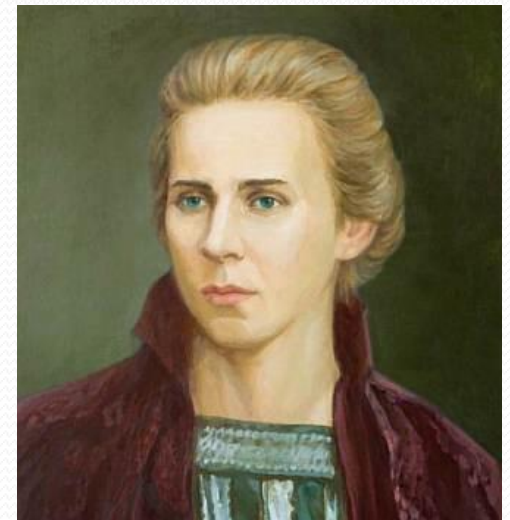
А душу освятили небеса!

*Народу гордість: Доленька-калина,
Вінець терновий і земна краса!...*

*... Змири гординю, приклони коліна,
Торкнись душею ти її строки...*

Чарує слово Лесі Україну

Через роки, через роки – й роки!!!

Будь-яка людина щоденно пише свою «книгу життя». І важливо, щоб кожна сторінка була виписана добрими ділами, щирими почуттями, впевненими кроками до гідної мети.

Написана прекрасними чорнилами, ця «книга» житиме в душах людей.

Справді, потрібно пройти свій шлях так, щоб залишились у пам'яті народній, запалити вогонь незалежності, відданості добра, поваги в інших.

Серед таких велетів духу і Леся Українка. В цьому році, 25 лютого, в день народження нескортої Мавки, відзначатимем 150-річчя великої дочки України – Лесі Українки, поетеси світового масштабу – Лариси Косач.

Тож пропонуємо Вам перелистати книгу життя, скориставшись літературою, представленою на віртуальній виставці.

821.161.2

У - 45

Леся Українка

Поезії. Том 1 -К.: Радянський письменник,
1961

До I тому входять поезії Лесі Українки. В основу подання творів геніальної поетеси кладемо прижиттєві публікації, здійснені в повній згоді з її авторською волею.

821.161.2

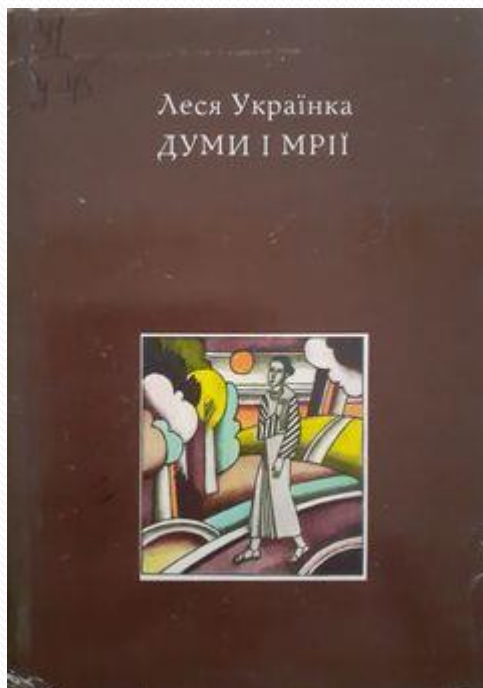
Сер 32

Серед живих жива. – К: “Дніпро”, 1973

У 1971 році український народ а братні народи нашої Батьківщини широко відзначали 100-річчя від дня народження видатної української поетеси Лесі Українки. Разом з ними цей ювілей відзначала і вся прогресивна громадськість світу.

У збірнику вміщено урядові постанови про ювілей Лесі Українки, доповіді та промови на ювілейних торжествах, інформацією про відзначання цієї дати в областях України, союзних республіках та за рубежом.

Збірник розрахований на широке коло читачів.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Думи і мрії. – Львів.:
“Каменяр”, 1983

“Думи і мрії” – друга за хронологією книжка поезій Лесі Українки – була епохальним явищем в історії політичної та інтимно-пейзажної лірики. Тож Іван Франко не завагався після її виходу написати в чеському журналі : “ Від часів Шевченкового “Кобзаря” Україна не видала кращої збірки поетичних творів”

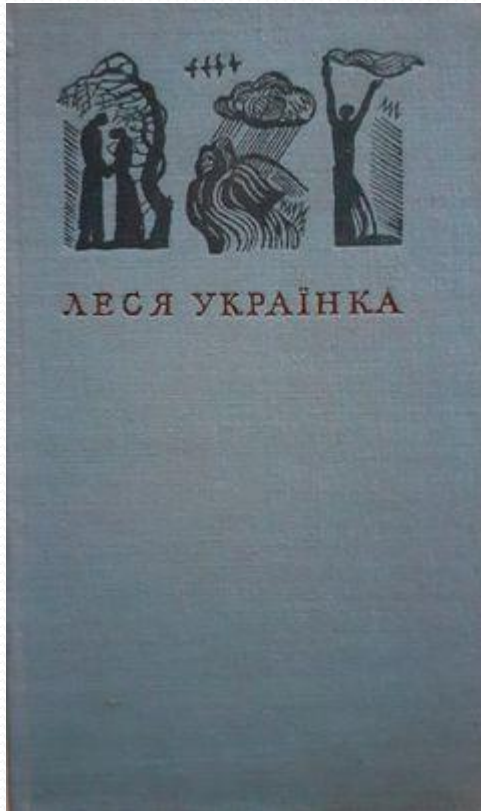
821.161.2

У- 45

Леся Українка. Лірика і драми. – К.:
“Дніпро” , 1986

До книги увійшли поезії і драматичні твори, що звучать як гімн людині і природі.

В них оспівана боротьба величного прекрасного, волелюбного проти мізерного, рабського.

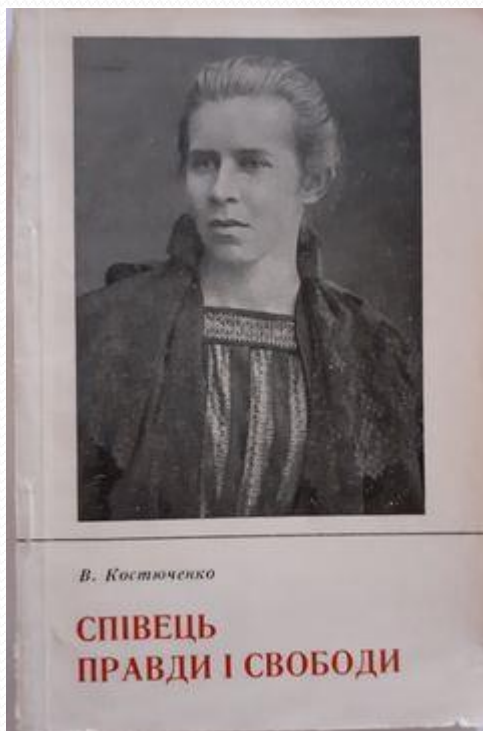
821.161.2

У- 45

Леся Українка. Поезії. Том 1 – К.:
“Дніпро”, 1970

Леся Українки не вдавала
переможця, вона таки перемогла. І
світло її посмертної слави, засявши
з нашої землі, ще багато століть
непоборно стоятиме над світом.

821.161.2

Кост – 72

Костюченко В.

Співець правди і свободи. – К: Видавництво політичної літератури України. – 1971

Леся Українка була не тільки талановитою поетесою, але й видатним мислителем і, як усі передові уми доби, взяла дійову участь у революційному вихованні мас, виразила у своїх творах їх прагнення до соціальних перетворень. Геніальна письменниця пов'язала свої думки і своє слово з ідеями революції, сприйняла багато положень наукового соціалізму і стала його палким пропагандистом. Показати творчий шлях, суспільно-політичні погляди Лесі Українки, безстрашність її як пропагандиста, трибуна, висвітлити актуальність багатьох ідеалів поетеси для сьогодення – таке завдання поставив перед собою автор.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Вибрані твори. – Ужгород
“Карпати”, 1988

Книга вибраних творів великої української
поетеси розрахована на учнів середньої
школи.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Вибране. – К.: “Державне видавництво художньої літератури”.1958

Зібрання поезії, легенд та поеми

821.161.2

У-45

Леся Українка. Вибране. – К.: Державне видавництво художньої літератури, 1960.

Ім'я української письменниці Лесі Українки широко відоме не лише на Україні, в братніх республіках Радянського Союзу, але й далеко за межами нашої батьківщини. Поетеса, прозаїк, драматург, критик і публіцист, вона створила художні полотна такої ідейної та естетичної сили й краси, такого змісту й глибини, що вони з роками, з десятиліттями не тільки старіють, а виблискують все новими й новими гранями, стають ближчими й дорожчими розуму й серцю читачів.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Досвітні огні. -
К.: "Веселка", 1975

Поезія Лесі Українки – невід'ємна частина золотого фонду світової літератури. Її ліричні вірші дивовижної глибини і сили, драматичні поеми, пройняті вірою в духовну велич людини і світле майбутнє людства, епічні поеми, натхнені палким революційним вогнем і всепереможною любов'ю до Батьківщини, належать до найвищих здобутків української поезії.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Вибрані твори. - К:
"Дніпро", 1974

Вибрані твори: поезії, поеми,
драматичні твори

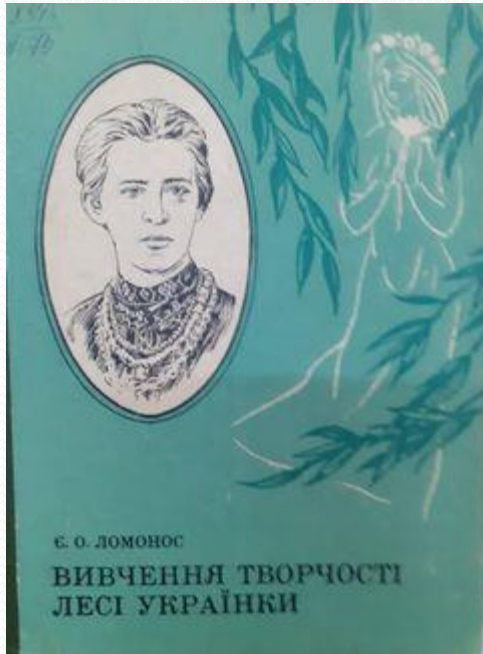

821.161.2

Спо-74

Спогади про Лесю Українку. – К:
“Радянський письменник”, 1963

В цій книзі вперше зібрані спогади та інші свідчення сучасників про велику українську поетесу Лесю Українку. Упорядникові, нажаль, не довелося робити вибір кращих матеріалів, бо кількість їх невелика. Тому тут публікуються майже всі свідчення сучасників, що можуть бути цінними для висвітлення життя й творчості поетеси.

821.161.2

Лом-74

Ломонос Є. О. Вивчення творчості Лесі Українки.

Посібник для вчителів. – К: “Радянська школа”, 1987

Автор цього посібника дає поради вчителю, як краще побудувати свою роботу, щоб вона була найефективнішою у висвітленні життя та творчості Лесі Українки.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Театр. – К.: "Радянський письменник", 1946

Творчість Лесі Українки являє собою новий і важливий етап у розвитку української літератури і найвище художнє досягнення української драми і поезії на межі ХІХ і ХХ століття. Велика письменниця не лише вийшла за межі побутової драматургії, не тільки відмовилась від етнографізму і мелодрами, що склали основу репертуару сучасного їй українського театру, але, як справжній новатор, перебудувала драматургічні форми відповідно до нового змісту, який вона принесла з собою.

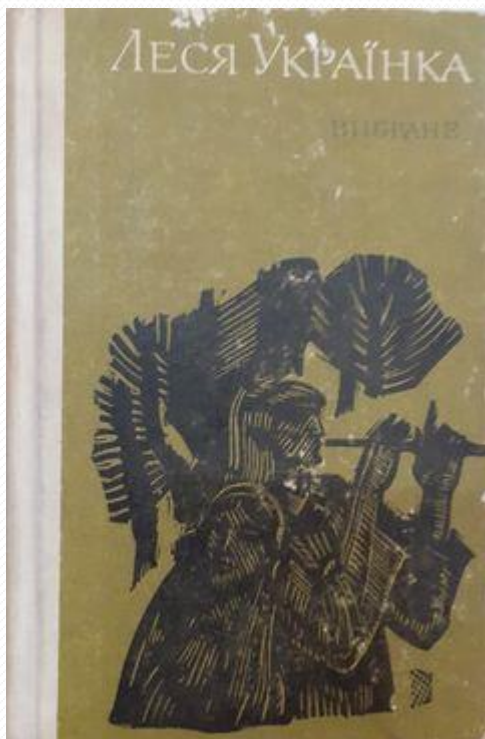
821.161.2

У-45

Міщенко Л. Леся Українка в літературному житті. – К.: “Дніпро”, 1964

В цьому дослідженні автор розглядає творчість Лесі Українки, її громадську діяльність у взаємозв'язку з тогочасним літературним процесом на Україні, у зв'язках з іншими літературами.

Книга розрахована на літературознавців, критиків, викладачів вузів, середніх шкіл, студентів та широкі кола читачів.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Вибране. - К.: "Дніпро",
1977

До книги увійшли кращі твори
видатної української поетеси
революційно-демократичного напрямку
Лесі Українки (1871-1913).

Поезії, поеми та драматичні твори Лесі
Українки перейняті волелюбними
мотивами, щирими почуттями до
трудового люду, вони кличуть на
боротьбу за краще майбутнє, за
утвердження революційних ідеалів.

821.161.2

У-45

Леся Українка. Вибране. – К.: Державне видавництво художньої літератури. 1963

До збірки включені кращі твори видатної української письменниці, революціонерки-демократки Лесі Українки (1871-1913). Провідною темою її віршів і поем є боротьба проти самодержавства, соціального та національного гніту.

«Хотіла б я піснею стати...»

Хотіла б я піснею стати
У сюю хвилину ясну,
Щоб вільно по світі літати,
Щоб вітер розносив луну.
Щоб геть аж під ясні зорі
Полинути співом дзвінким,
Упасти на хвилі прозорі,
Буяти над морем хибким.
Лунали б тоді мої мрії
І щастя мого тямне,
Ясніші, ніж зорі ясні,
Гучніші, ніж море гучне.

Слова зрив зрив!
(Українська поезія)

Гетьте, думи, ви куди літати!
То ж тепер весла відложи!
Чисто так у життя, в голубий
Принишуть волонти літати?
Що, я хоту криль світлом світитись,
Серед моря світла літати,
Без масл'яних сонячних дисків,
Жити хоту! Гетьте, думи сумні!
Я на вілках сумних перекоці
Буду сідати барвисті крильця,
Буду сідати китиць на морі,
Буду сідати на них свій гіркий гріх.
Тайко так так гарячих ротаць
Та кора підкова, шпана,
Може, китиць відбуть і настане
Ще й для мене весела весна.
Я на гору круту криль вішу,
Буду ланцюг важкої підвізати
І, несучи вагу ру стримує,
Буду несучи веселу співати.
В добу, зменшу очей шпанаць
Не ступлю ні на хвильку очей –
Все думкою зриву провітлю,
Мою віддарику земних ночей.
Так і буду криль світлом світитись,
Серед моря світла літати,
Без масл'яних сонячних дисків,
Буду жити! Гетьте, думи сумні!

«Мрій, не зрадь!
Я так довго до тебе тужила...»

Мрій, не зрадь! Я так довго до тебе тужила,
Стільки безрадних днів, стільки безсонних ночей,
А тепер я в тебе остаточно надію вложила.
О, не згасти, ти, світло безсонних очей!
Мрій, не зрадь! Ти ж так довго дала свої чари
В серце жадіне моє, сопиталося серце уиєрті,
Вже ж тепер мене не одіють від тебе призьари,
І не ливка ні страждання, ні горе, ні смерть.
Я вже давно інших мрій відреклася для тебе.
Се ж я зракоєсе не мрій, я вже зракоєсе життя,
Вдарив час, я душею повстала сама проти себе,
І тепер вже немає мені ворогів.
Тільки – життя за життя! Мрій, станься живою!
Слово, коли ти живе, статися тілом пора.
Хто моря перепливі і спалив кораблі за собою,
Той не вмере, не здобувши нового добра.
Мрій, колись ти дитала орлом надо мною, –
Дай мені крила свої, хочу їх мати сама,
Хочу дихати повізем, хочу жити твоєю весною,
А як прийдеться згинуть – та тес – дарма!

Слово, чому ти не твердая криця

Слово, чому ти не твердая криця,
Що серед бою так гостро іскриться?
Чом ти не гострий, безжалісний меч,
Той, що здіймає вражі голови з плечей?
Ти, моя шпана, гартована мова,
Я тебе видобути з піхви готова,
Тільки ж ти кров з мого серця проллєши,
Вражого ж серця клинком не проб'єши...
Вигострю, виточу зброю іскристу,
Скільки достане сили мені й хисту,
Потім її почешу при стіні
Ішим на вітєху, на смуток мені.
Слово, мов ти єдина зброя,
Ми не повинні загинути обоє!
Може, в руках зневажених братів
Станеш ти крашним мечем на катів.
Бризнеє клинок об залізо кайданів,
Піде душа по твердих тиранів,
Спрієється з брэхотом інших мечей,
З зухом нових, не творених речей.
Месники дуже приймуть мою зброю,
Кинуться з нею одважно, то бою...
Зброю мов, послужив воцкам
Краше, ніж служили ти – зорям рукам!

Вставай, хто живий,
В кого думка повстала!
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, –
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.

(Леся Українка «Досвітній огні»)

Патріотичного тону не бракує в її віршах, але її патріотизм, на перший погляд, трохи абстрактний, ілософський. За таку реакцію хворої душі проти ворої дійсності треба вважати значну частину поезій її першої збірки «На крилах пісень».

(Іван Франко)

